

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116221482
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2116221482.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobkyne 1/: T. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu O., B. V. X, žalobcu 2/: N. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu Mesto O., právne zastúpení splnomocnencom: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 865 281, adresa sídla Trnava, Hlavná 31, proti žalovanému: AUTO KELLY SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 36 298 026, adresa sídla 957 01 Bánovce nad Bebravou, Radlinského 11, právne zastúpenému advokátom: JUDr. Viliam Vaňko, adresa sídla Bánovce nad Bebravou, Radlinského 11, za účasti intervenienta na strane žalovaného 1/: Generali Poistovňa, a.s., IČO: 35 709 332, adresa sídla Bratislava, Lamačská cesta 3/A, právne zastúpeného splnomocnencom: MST PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 861 545, adresa sídla Bratislava, Laurinská 3 a intervenienta 2/: T. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu U., Z. XXXX/X, právne zastúpený advokátom: JUDr. Boris Štanglovič, adresa sídla Šaľa, Jarmočná 2264/3, o náhradu škody, ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní intervenienta 1/ na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 29. mája 2018 č.k. 32C/66/2016-148 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výrokoch II., III. a V. potvrdzuje.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcom 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania a to každému z nich v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1.1 Rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 36,29 eur zastavil (výrok I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 17.500 eur, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok II.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12.500 eur, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok IV. rozsudku).

1.2.1 Vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav veci:

Žalobkyňa 1/ je bývalou manželkou T. H., nar. XX. U. XXXX v L., okres Michalovce, zomrelého dňa XX.XX.XXXX.

1.2.2 Žalobca 2/ je syn T. H., nar. XX. U. XXXX v L., okres T., zomrelého dňa XX.XX.XXXX.

1.2.3 Dňa 27.11.2014 v čase o 09.10 hod. v meste Trnava na ulici Rybníková v areály bývalého cukrovaru pri budove autoservisu intervenient 2/ ako vodič viedol nákladné motorové vozidlo zn. Fiat Doblo Cargo 1.6 JTD, e.č. BN942BT, druh karosérie - BB skriňová dodávka, žltej farby, tým spôsobom, že pri cúvaní po prístupovej ceste, ktorú tvorilo makadamové podložie, smerom od budovy autoservisu k vstupnej bráne areálu sa dostatočne nepresvedčil, či sa za motorovým vozidlom nenachádza žiadna

osoba a ani si nezabezpečil cúvanie pomocou náležite poučenej osoby, ktorá by mu kontrolovala priestor za motorovým vozidlom a včas ho upozornila na možnú kolíziu situáciu, načo zadnou časťou motorového vozidla narazil do T. H., ktorý v tom čase stál za motorovým vozidlom, v dôsledku nárazu T. H. spadol na zem, kde ho vozidlo vzápätí pritlačilo o podlažie, následne intervenient 2/ na strane žalovaného ako vodič s motorovým vozidlom potiahol dopredu, v dôsledku čoho došlo k pritlačeniu T. H. medzi motorovým vozidlom a podlažím, čím uvedeným konaním spôsobil T. H. zranenia ako početné odreniny a podliatiny v oblasti hlavy a horných končatín, tržnozmliažené rany vo vlasatej časti hlavy a pri ľavom oku, trieštivú zlomeninu pravej kľúčnej kosti, zlomeniny rebier obojstranne viac vpravo, zlomeninu lebečnej klenby, spodiny a tvárových kostí zakrvácaním pod tvrdú, mäkké blany a do komôr mozgu, pomliaždenie mozgu a následný opuch mozgu, na následky ktorých dňa XX.XX.XXXX v čase o 21.45 hod. podľahol vo Fakultnej nemocnici v Trnave; menovaný svojím konaním porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e), § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

1.2.4 Vyššie uvedený skutok vodiča - intervenienta 2/ bol kvalifikovaný ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a tento bol rozsudkom Okresného súdu Trnava, č.k. 5T/35/2016-190 zo dňa 17.5.2016, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.5.2016 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v trvaní 4 rokov. Vodič uvedeného motorového vozidla bol v čase spáchania skutku zamestnancom žalovaného, ktorý bol vlastníkom a prevádzkovateľom predmetného motorového vozidla a v čase dopravnej nehody mal žalovaný uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu s intervenientom 1/.

1.2.5 V konaní bolo nesporné, že v dôsledku nebanlivostného konania intervenienta 2/ došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov. Žalobcovia dodnes trpia tragickou udalosťou, pričom najviac pociťuje stratu zomrelého pozostalá manželka a následne syn.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv žalobcov a to najmä práva na súkromný a rodinný život podľa § 11, § 13 ods. 1 až ods. 3, § 415, § 420 ods. 1, 2 a ods. 3, § 427 ods. 1 a 2, § 853 ods. 1, § 442 ods. 1 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení), § 15 ods. 1, § 4 ods. 1, § 2 písm. d) až j) ZoPZP (zákon číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (publikovaného pod číslom 209/1992 Zb.), článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (publikovaného pod číslom 120/1976 Zb.) a dospel k záveru, že žaloba žalobkyne 1/ je dôvodná v rozsahu uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 17.500 eur a preto jej v tejto časti aj vyhovel a v ostatnej časti uplatnenej náhrady žalobu zamietol. V prípade žaloby žalobcu 2/ súd dospel k záveru, že jeho žaloba je dôvodná len v rozsahu uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 12.500 eur a preto jej v tejto časti aj vyhovel a v ostatnej časti uplatnenej náhrady žalobu zamietol.

1.4 Z dôvodu protiprávneho konania zamestnanca žalovaného, ktorým zasiahol do osobnostných práv žalobcov, je s poukazom na analogiu legis, t.j. na ustanovenie § 853 ods. 1 O.z. v spojení s § 420 ods. 2 O.z., daná pasívna legitímácia žalovaného ako zamestnávateľa, nakoľko uvedený zásah do osobnostných práv žalobkyne bol spôsobený osobou, ktorá bola použitá právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, a preto sa takýto zásah považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Z hľadiska obsahu a účelu sú zodpovednostným vzťahom vzniknutým v dôsledku zásahu do osobnostných práv najbližšie zodpovednostné vzťahy, na ktoré dopadajú ustanovenia § 420 a nasl. O.z.. V zodpovednostnom právnom vzťahu na jednej strane vystupuje ten, kto sa dopustil protiprávneho konania, alebo ten kto zaň objektívne zodpovedá a na druhej strane ten, komu týmto protiprávnym konaním vznikla určitá ujma. Totožný je účel oboch inštitútov - zabezpečiť v čo najväčšej miere nahradenie vzniknutej škody. Žalovaný teda zodpovedá aj ako prevádzkovateľ motorového vozidla, a to objektívne za vzniknutú škodu podľa § 427 O.z.. V danom prípade je nepochybná i príčinná súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla a vznikom škody. V danom prípade je nepochybné, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola chyba vodiča, čo preukazuje odsudzujúci trestný rozsudok.

1.5 V konaní nebolo preukázané, že by sa na vzniku nehody podieľal zomrelý.

1.6 Je daná aj pasívna legitímácia intervenienta 1/, ktorý je poisťiteľom žalovaného (zodpovednostného subjektu) a jeho povinnosť zaplatiť uvedenú náhradu škody spoločne a nerozdielne by plynula z

ustanovenia § 15 ods. 1 ZoPZP, avšak intervenient 1/ nie je žalovaným subjektom v tomto konaní, a preto ho súd priamo zaviazat' nemohol.

1.7 Generálna klauzula ochrany osobnosti obsiahnutá v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka bola prispôsobená Listine základných práv a slobôd zákonom č. 509/1991 Zb. účinným od 1. januára 1992, odkedy až do súčasnosti toto ustanovenie znie tak, že fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Účinnosťou tohto zákona bola pod ochranu osobnosti zahrnutá aj ochrana súkromia, ktorá zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Jednou z hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku, ktorej rešpektovanie musí občianske právo voči subjektom v rovnakom postavení zabezpečovať, je právo na súkromie. Obsah práva na súkromie, je nutné určovať so zreteľom na ústavné predpisy a ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách uvedených v článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon číslo 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky), v ktorých má pozitívna zákonná úprava práva občana na súkromie svoj prirodzeno-právny zdroj. Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahrňovať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby tak bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. V prípade neoprávneného zásahu do týchto práv majú dotknuté osoby nárok v zmysle § 13 O.z. v prvom rade domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov, ďalej odstránenia následkov neoprávneného zásahu a poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia sleduje priznanie satisfakcie fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. Satisfakcia prichádza do úvahy v prvom rade v podobe morálnej, napr. ospravedlnenie. Nárok na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezдалa postačujúca. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú primárne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa preto stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Podľa ustanovenia článku 8 odseku I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie. Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú.“ Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho

zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb - najbližších príbuzných, a to rodičov, detí, súrodencov.

1.8 Je takmer nemožné vyčíslieť hodnotu straty ľudského života v peňažnej forme, preto jedinou možnosťou je v rámci voľnej úvahy súdu a v rámci zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností, dospieť k primeranej výške náhrady nemajetkovej ujmy, keď rozhodujúcim dôkazným prostriedkom bol samotný žalobný návrh a výsluch žalobcov. Pokiaľ účastníci konania poukazovali na rozhodovaciu prax súdov v obdobných prípadoch, ktorými podporili svoju argumentáciu, súd má za potrebné zdôrazniť, že skutkové okolnosti každého jedného prípadu sa líšia. Čo sa týka otázky primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a rozhodovacej praxe súdov, súd príkladmo poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 185/2011 zo dňa 14.03.2012, v ktorom dovolací súd odmietol dovolanie, čím potvrdil správnosť rozhodnutí súdov nižších stupňov, ktoré poškodenému priznali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 120.000,- eur, a to z dôvodu nezákonného trestného stíhania a uloženia trestu odňatia slobody. Preto aj v kontexte takéhoto rozhodnutia nemožno považovať priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výškach priznaných žalobcom po úmrtí manžela, otca za neprimerané.

1.9 Súd mal preukázané, že nečakaným šokujúcim úmrtím manžela a otca došlo k závažnému zásahu do osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život) žalobcov, pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, boli naplnené (neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, nemajetková ujma v jej osobnostnej integrite a príčinná súvislosť medzi nimi). Žalobcovia ako rodina stratili svojho člena, pričom však každého zasiahla uvedená skutočnosť hlboko. V dôsledku smrti T. H. spôsobenej prevádzkou vozidla žalovaného došlo v danom prípade k náhlemu a násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb, vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu so zomrelým. Nebohý T. bol síce starším človekom, avšak bol v dobrej zdravotnej kondícii, plný plánov, elánu, ktorý bol stmelujúcim prvkom rodiny, ktorý by bol žalobcom v živote radcom, oporou a pomocou na ceste životom. Teda okrem psychickej bolesti, sú žalobcovia 1/ a 2/ zasiahnutí stratou osoby, ktorá by bola ich oporou, manželka stratila životného partnera, t.j. osobu, s ktorou trávila veľa spoločného času, pričom uvedené chvíle jej už nebudú nahradené a sú prakticky nenahraditeľné, nakoľko nahradiť človeka, s ktorým človek žije 52 spoločných rokov je takmer nenahraditeľné. Náhle úmrtie bolo a je pre žalobcov mimoriadne traumatizujúce, a to či už spôsobom, akým uvedená skutočnosť nastala, tak aj spôsobom, akým im uvedené bolo oznámené. Manželka a syn utrpeli ťažkú citovú ujmu, spočívajúcu v pocitoch úzkosti, samoty, straty radosti zo života, o to viac, že už v minulosti v rodine rovnakú tragickú situáciu zažili. Citová ujma u nich stále pretrváva, žalobkyňa 1/ trávi čas sama a žalobca 2/ pravidelne navštevuje cintorín. Súd posudzoval náhradu nemajetkovej ujmy pri každom so žalobcov individuálne, pričom prisúdenie ujmy 40.000,- eur a 30.000,- eur súd považoval za neprimerane vysoké, keď po zvážení všetkých skutočností súd dospel k záveru, že nie je namieste poskytnutie nemajetkovej ujmy vo výške tak, ako požadujú žalobcovia, nakoľko neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky smrti T. H. na žalobcov. Súd chápe a plne akceptuje, že so stratou manžela a otca je takmer nemožné sa vyrovať a žiadna forma zadosťučinenia nie je dostatočná a nenahradí stratu blízkej osoby, avšak treba zohľadniť i skutočnosť, že žalobcovia sa pravidelne navštevujú, žalobca 2/ sa snaží nahradiť chýbajúceho člena rodiny (čo je chvályhodné), t.j. žijú a fungujú v podstate „normálnym“ životom, keď žalobca 2/ je zamestnaný. Súd súčasne zohľadnil, že intervenient 2/ sa dopustil nedbanlivostného trestného činu, ktorý nechcel spáchať.

1.10 Súd priznal žalobkyňu sumu 17.500,- eur, nakoľko táto stratila životného partnera, s ktorým mohla stráviť peknú starobu a v súčasnosti žije prakticky sama, a aj keď jej ostatní členovia sa snažia manžela nahradiť, reálne to nie je možné. Žalobkyňa stratila možnosť voľnočasových aktivít, ktoré trávila spolu s manželom a pribudli jej štandardné povinnosti, o ktoré sa predtým delila, čo samotné pôsobí negatívne na duševný stav žalobkyne. Súd súčasne prihliadol na to, že už v minulosti musela žalobkyňa sa vysporiadať so stratou syna za obdobných okolností, a preto posúdil tento druhý negatívny zážitok ako traumatizujúcejší, jatriaci staré rany. Súčasne súd prihliadol na svedecké výpovede, z ktorých vyplynulo väčšie pociťovanie straty žalobkyňou zo straty manžela, čo potvrdil pri výpovedi aj žalobca 2/.

1.11 Pri žalobcovi 2/ súd zohľadnil to, že bol taktiež priamo osobne zasiahnutý smrťou otca, ako aj všetkými okolnosťami, ktoré uvedenú udalosť sprevádzali, a to že v súčasnosti už nemá v dôsledku

potreby viac sa venovať žalobkyni 1/ bežný život. Súd zohľadnil hlboký zásah u žalobcu 2/, ktorý sa prejavil častým plačom, psychickými problémami (čo preukazujú svedecké výpovede), ako aj z toho plynúcimi zdravotnými problémami. Súd súčasne posúdil aj to, že táto strata nastala v predvianočnom období, čo zvýšilo negatívne prežívanie zo straty milovanej osoby.

1.12 Do úvahy vzal tiež okolnosti na základe ktorých došlo k dopravnej nehode, keď sa jedná o zlyhanie ľudského faktora - vodiča dopravného prostriedku, keď podľa dokazovania vykonaného v trestnom konaní k dopravnej nehode došlo v dôsledku nedbanlivosti pri vedení vozidla, na ktoré žalovaný nemal priamy dosah, a čiastočne tiež na príjmové a majetkové pomery intervenienta 2/, ktorý je prakticky nemajetný (čo bolo v konaní nesporné). Súd k prejavu ľútoty zo strany žalovaného nad nehodou uvádza, že smrť manžela a otca predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v ktorom prípade možno posúdiť vyslovenie ľútoty v akejkoľvek forme len za elementárny prejav slušnosti bez adekvátneho vplyvu na výšku priznanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy (Rozhodnutie NSSR sp. zn. 5Cdo 265/2009). Súd pri priznaní výšky vychádzal taktiež z rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach (viď rozhodnutie Krajského súdu Prešov 20Co/183/2014, Krajského súdu Trnava 24Co/479/2012 a 9Co/423/2012 a 11Co/116/2013), ako aj z rozhodnutí označených sporovými stranami, pričom však prihliadol na individuálny charakter tohto prípadu zohľadňujúc vyššie uvedené špecifiká. Vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré súd zohľadnil pri posúdení výšky nemajetkovej ujmy, súd považoval priznanie nemajetkovej ujmy vo výške tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, za primerané. Vo zvyšku uplatneného nároku súd žalobu zamietol.

1.13 Nakoľko aj po znížení požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa rozhodne nejedená o zanedbateľnú čiastku, v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku určil dlhšiu lehotu na plnenie a to v rozsahu 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.14 O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalobcom plnej náhrady trov konania z dôvodu ich plného úspechu vo veci čo do základu. V tejto súvislosti ďalej dôvodil, že pri rozhodovaní o trovách konania nevychádzal z § 255 ods. 2 C.s.p., nakoľko priznané plnenie záviselo od úvahy súdu, pričom v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri plneniach, ktorých výška závisí od úvahy súdu sa priznáva celá náhrada trov konania.

2.1 Takéto rozhodnutie napadol vo výroku II., III. a závislom výroku V. rozsudku riadnym a včasným odvolaním intervenient 1/ na strane žalovaného s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, vniac súd prvej inštancie, že tento nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností (výsluch intervenienta 2/ o jeho osobných a majetkových pomeroch), že vec nesprávne právne posúdil ohľadom právneho základu žalovaného nároku, priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a hypotetickej pasívnej vecnej legitímácie intervenienta 1/, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil a konanie zaťažil inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávnosť napadnutého rozsudku.

2.2 Intervenient 1/ na pojednávaní dňa 29.5.2018 navrhol vykonanie dôkazu výsluchom intervenienta 2/, ktorý bol účastníkom dopravnej nehody a zásah do práva žalobcov priamo zaviniel. Navrhol presné zistenie jeho majetkových pomerov a zároveň zistenie okolností, ktoré nastali tesne pred nehodou. Intervenient 1/ nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že osobitné dokazovanie tejto skutočnosti by nemalo pre konanie právny význam z dôvodu, že podľa ustálenej súdnej praxe je potrebné prihliadať aj na majetkové pomery pôvodcu zásahu (v danom prípade intervenienta 2/), aby prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy pre neho neznamovala ekonomickú likvidáciu. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch preto treba aj v takom prípade určiť ohľadom na okolnosti a pomery týkajúce sa vinníka dopravnej nehody, nie subjektu (žalovaného), ktorý do osobnostných práv žalobcu nezasiahol. Súd síce v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že navrhnutý dôkaz nevykonal z dôvodu, že nemajetnosť intervenienta 2/ mala byť v konaní nesporná a že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy na ňu prihliadal, avšak na pojednávaní dňa 29.5.2018 uviedol, že navrhnutý dôkaz nevykoná, pretože pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy nebude prihliadať na majetkové pomery intervenienta 2/, ale iba na majetkové pomery žalovaného a intervenienta 1/.

2.3 Nesprávny je názor súdu prvej inštancie, že žalovaný zodpovedá podľa § 420 ods. 2 ako aj § 427 O.z. na základe objektívnej zodpovednosti, ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorého prevádzkou

bolo zasiahnuté do práv iných osôb podľa § 11 O.z., pričom žalobcom patrí ochrana a prípadná náhrada podľa § 13 O.z.. Nárok žalobcov totiž nie nárokom na náhradu škody, ale nárokom na peňažnú satisfakciu (náhradu nemajetkovej ujmy) za zásah do ich osobnostných práv (práva na súkromný a rodinný život). Vznik týchto nárokov je podmienený naplnením odlišných predpokladov. Žalovaný preto nemôže za zásah do osobnostných práv žalobcov zodpovedať podľa § 427 O.z.

2.4 Súd prvej inštancie nesprávne rozhodol aj o výške náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko okolnosti práve v prejednávanej veci odôvodňujú priznanie nižších súm náhrady nemajetkovej ujmy ako boli priznané súdom. Súd síce zohľadnil skutočnosť, že intervenient 2/ dopravnú nehodu zavinil z neobľahčivosti a nie úmyselne, avšak podľa názoru intervenienta 1/ dostatočne nezohľadnil, že k nehode nedošlo pod vplyvom alkoholu, ani hrubým porušením základných predpisov o bezpečnosti cestnej premávky (nehoda nebola spôsobená výrazným prekročením rýchlosti, nebezpečným predbiehaním, zlým technickým stavom vozidla, prípadne neprispôbením jazdy poveternostným podmienkam), ale nešťastnou náhodou. Súd síce uviedol, že pri rozhodovaní o výške nároku prihliadol aj na majetkové pomery intervenienta 2/, tieto však neboli predmetom vykonaného dokazovania a z rozsudku ani nie je zrejmé, aký presný vplyv mali majetkové pomery intervenienta 2/ na rozhodovanie súdu o výške nároku, ak ich napriek svojmu stanovisku na pojednávaní pri rozhodovaní zohľadnil.

2.5 Intervenient 1/ nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie o hypotetickej pasívnej vecnej legitímácii intervenienta 1/. Náhrada nemajetkovej ujmy podľa jeho názoru nie je krytá povinným zmluvným poistením z dôvodov, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy nemožno preukázať (na rozdiel od výšky náhrady škody) a vždy závisí od úvahy súdu (nie od úvahy poisťovne poškodeného ani poisteného). Poisťovňa má preto v zmysle príslušných ustanovení zákona povinnosť uhradiť iba preukázané nároky poškodeného a to čo do základu aj ich výšky.

2.6 Súd prvej inštancie na pojednávaní uviedol, že pri rozhodovaní o výške žalovaného nároku nebude prihliadať na majetkové pomery intervenienta 2/, avšak v bode 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že majetkové pomery intervenienta 2/ čiastočne zohľadnil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je teda vo výslovnom rozpore s predbežným právnym názorom súdu prezentovaným na pojednávaní, čo spôsobuje inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

3. Žalobkyňa 1/, žalobca 2/, žalovaný ani intervenient 2/ odvolanie nepodali.

4.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu intervenienta 1/ navrhol odvolaním napadnutý rozsudok vo výroku II. a III. zmeniť zamietnutím žaloby alebo zmenou výšky priznanej náhrady z dôvodov, že ako prevádzkovateľ osobného motorového vozidla nie je zodpovedný za zásahy do práv na ochranu osobnosti a povinný nahradiť nemajetkovú ujmu je vodič, ktorý motorové vozidlo v čase nehody viedol.

4.2 Z rozsudku v trestnom konaní nie je jednoznačne zrejmá miera zavinenia žalovaného a z vykonaného dokazovania nebolo možné jednoznačne zistiť/ustáliť mieru zavinenia žalovaného.

4.3 Žalovaný súhlasí s názorom odvolateľa, že ak v konaní bola nesporná nemajetnosť intervenienta 2/, súd mal na túto nespornú skutočnosť pri rozhodovaní prihliadať.

4.4 Žalovaný nesúhlasí s tvrdeniami odvolateľa o tom, že nie je daná jeho pasívna legitímácia ako intervenienta v spore, nakoľko, ak má nemajetkovú ujmu uhradiť žalovaný obdobne ako škodu, musí byť táto krytá z povinného zmluvného poistenia rovnako ako škoda.

5.1 Žalobcovia vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu navrhli odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5.2 Dokazovanie zisťovaním okolností za akých došlo ku vzniku dopravnej nehody, respektíve okolnosti, ktoré tu boli pred vznikom nehody by bolo v prejednávanej veci nevhodné z dôvodu, že súd prvej inštancie pripojil trestný spis Okresného súdu Trnava spisovej značky 5T/35/2016, v ktorom sú zápisnica o výsluchu intervenienta 2/ k okolnostiam, ktoré predchádzali nehode, ako aj za akých okolností k nehode došlo, tiež znalecký posudok z dopravy, preto vykonávať ďalšie dokazovanie by bolo v tomto smere nadbytočné.

5.3 Nemajetnosť intervenienta 2/ v konaní žiadna zo sporných strán nerozporovala, preto súd postupoval správne a na preukázanie takéhoto nesporného tvrdenia nevedol dokazovanie.

Skutočnosť, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy bral ohľad aj na aj majetkové pomery intervenienta 2/ nepochybne vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde sa súd dostatočne vysporiadal s tým, akými úvahami bol pri určovaní výšky priznanej náhrady vedený, to znamená predtým, ako došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku vo veci.

5.4 Súd prvej inštancie dospel k správne záveru o pasívnej legitímácii žalovaného. V prejednávanej veci išlo jednoznačne o okolnosť, ktorá súvisela s riadením prevádzky, pričom táto je v príčinnej súvislosti so vznikom zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu. Za smrť nebohého zodpovedá žalovaný nielen podľa § 420 ods. 2 O.z. ako zamestnávateľ vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, ale aj podľa § 427 O.z. ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. Objektívne možno totiž vyvodiť, že k smrti manžela a otca žalobcov došlo v dôsledku prevádzky motorového vozidla (fyzikálne vlastnosti idúceho vozidla a náraz spôsobili smrť), čím došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov na súkromný a rodinný život.

5.5 Žalobcovia priznanú náhradu nemajetkovej ujmy považujú za primeranú, a to vzhľadom na intenzitu a rozsah neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv (súkromného a rodinného života). Súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žiadnym spôsobom nevybočuje ani z rozhodovacej praxe súdov, nakoľko všeobecné súdy priznávajú v obdobných prípadoch aj vyššie náhrady ako bola žalobcom priznaná v tomto konaní.

5.6 Ustálená súdna prax založila systém určenia primeranosti a spravodlivosti peňažnej výšky nemajetkovej ujmy na porovnávaní závažnosti ujmy, následkov ujmy a miere zavinenia. U žalobcov má závažnosť vznikutej ujmy podobu zásahu mimoriadneho významu, veľmi hlbokého, no najmä nereparovateľného, k odčineniu ktorého nepostačuje žiadna morálna ani hmotná satisfakcia. Žalobcovia stratu milovaného manžela a otca prekonávali a doposiaľ prekonávajú veľmi ťažko, vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná. Počas vyšetrovania príčiny okolností vzniku dopravnej nehody okresným riaditeľstvom policajného zboru nebolo preukázané, že na vznik nehody mali vplyvy iné okolnosti a činitelia (napríklad nebohý), práve naopak, nehoda bola zapríčinená výlučne porušením dôležitej právnej povinnosti, ktorú intervenientovi 2/ ako vodičovi motorového vozidla ukladá zákon o cestnej premávke. V žiadnom ohľade tak nemožno vznik dopravnej nehody označiť za náhodnú udalosť, ako sa to snaží navodiť intervenient 1/.

5.7 Správny je názor súdu prvej inštancie o pasívnej vecnej legitímácii poisťovateľa motorových vozidiel v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pre pozostalých príbuzných po obetiach dopravných nehôd.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), d) a h) C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), doplniac dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou (oboznámení obsahu výpovede intervenienta 2/ pred ORPZ v Trnave zo dňa 2.12.2014 a oboznámením záverov znaleckého posudku Ing. Jána Rabčana, Locka 190, znalca v odbore doprava cestná pre odvetvia technický stav vozidiel, nehody v cestnej doprave, odhad hodnoty cestných vozidiel číslo posudku 30/2015 z 13.4.2015), ktoré nevykonali súd prvej inštancie hoci ich strana navrhla (§ 384 ods. 2 C.s.p.), postupom na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 C.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

7. Predmetom konania na Okresnom súde Trnava pod spisovou značkou 32C/66/2016 je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv žalobcov a to najmä ich práva na súkromný a rodinný život. Súd prvej inštancie žalobkyni 1/ priznal náhradu nemajetkovej

ujmy v sume 17.500 eur a žalovanému 2/ v sume 12.500 eur a v ostatnej časti ich žaloby zamietol. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu intervenienta 1/ na strane žalovaného predmetom odvolacieho konania je posúdiť či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (súd rozhodol nesúladne so svojim predbežným právnym posúdením vecí prezentovaným na nariadenom pojednávaní), ďalej či súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (výsluch intervenienta 2/ za účelom zistenia jeho osobných a majetkových pomerov) a vec nesprávne posúdil ako právny vzťah obdobný obsahom a účelom právnemu vzťahu zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (podľa § 853, § 420 a nasl. O.z.).

8. Z doplneného dokazovania pred odvolacím súdom zápisnicou o výsluchu intervenienta 2/ na strane žalovaného spísanou na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Trnave dňa 2.12.2014 pod číslom ČVS:ORP-313/DI-TT-2014, k okolnostiam za ktorých došlo k dopravnej nehode dňa 27.11.2014 a znaleckým posudkom Ing. Jána Rabčana, číslo posudku 30/2015 z 13.4.2015, odvolací súd zhodne so zisteniami súdu prvej inštancie zistil, že k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo (spôsobom podrobne popísaným v bode 41. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) v dôsledku neobstaraného konania intervenienta 2/ (ktorý svojím konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. e), § 22 ods. 2, ods. 3 zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov) a to bez spoluzavinenia neohrozeného T. H..

9.1 Pokiaľ námietky smerujú k právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza:

Právne posudzovanie vecí je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie vecí je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

9.2 Základnou spornou otázkou bolo, či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby je škodou a teda či vzhľadom na takýto záver na daný prípad je možné aplikovať s poukazom na analogiu legis (ust. § 853 ods. 1 O.z.) § 420 ods. 2 a § 427 O.z., a teda napokon či je daná pasívna legitímácia žalovaného jednak ako zamestnávateľa, nakoľko zásah do práv žalobcov bol spôsobený osobou, ktorá bola použitá právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, a preto sa takýto zásah považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou alebo ako prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená a to z dôvodu, že v prejednávanej veci si žalobcovia ako pozostalí po obeti dopravnej nehody neuplatňovali nárok na náhradu škody, ale nárok na primerané zadosťučinenie podľa § 13 O.z..

9.3.1 Odvolací súd zastáva názor, že je daný právny nárok žalobcov voči žalovanému na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 O.z.. Náhrada ujmy ako terminus technicus v súkromnom práve je určitá anomália. Principiálne však ide o škodu a to buď majetkovú alebo nemajetkovú. Škodou (ujmou) sa podľa európskeho práva rozumie aj nemateriálna škoda.

9.3.2 Podľa § 11 O.z., fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

9.3.3 Podľa § 13 ods. 1 O.z., fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

9.3.4 Podľa § 13 ods. 2 O.z., pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9.3.5 Podľa § 13 ods. 3 O.z., výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

9.3.6 Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

9.3.7 Podľa § 420 ods. 1, 2 a 3 O.z., každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti (1). Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá (2). Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil (3).

9.3.8 Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. (ods. 1). Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla. (ods. 2).

9.3.9 Podľa § 853 ods. 1 O.z., občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

9.3.10 Otázkou, či náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jednej z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby je možné považovať za škodu sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci spisovej značky 4Cdo 168/2009 z 20. apríla 2011 a spisovej značky 3Cdo/301/2012 z 31. marca 2016 v súvislosti so zodpovedaním otázky, či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jednej z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, je nárokom krytým poistením zodpovednosti za škodu spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Senát 4C NS SR dospel k záveru, že podľa v tom čase platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámca inštitútu zodpovednosti za škodu. Senát 3C NS SR dospel k záveru, že plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 O.z.. Tento senát dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP nezistil ani po rozhodnutí ESD vo veci C-22/12, keď podľa jeho názoru ESD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzeráť. Následne senát 6C NS SR v čase nasledujúcom po týchto práve citovaných rozhodnutiach rozsudkom z 31. júla 2007 spisovej značky 6MCdo 1/2016 zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktoré podal na podnet žalovanej 2/ (spoločnosti Kooperativa poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group) s tým, že pokiaľ ide o právnu otázku pasívnej legitímácie v konaní o obdobnej veci vychádzal z toho, že v prejednávanej veci spornú otázku riešil ústavný súd, ktorý nielenže už vo viacerých ním posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustanovujúcimi krytie aj majetkovej ujmy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní vo veci spisovej značky III.ÚS 66/2016 uznesením z 11. októbra 2016 uzavrel, že "...pojem "škoda" použitý zákone číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení O.z. o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie". Senát 6C NS SR potom pojem "škoda" vložil extenzívne v tom zmysle, "... že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Následne senát 6C NS SR v rozhodnutiach z 27. februára 2018 spisovej značky 6Cdo143/2017 a spisovej značky 6Cdo 206/2017 odmietol odvolanie poisťovne v obdobných veciach ako bola vec prejednávaná z obdobných dôvodov ako vyššie spomenutej veci spisovej značky 6MCdo 1/2016 a to z dôvodov, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v riešení otázky pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhrade nemajetkovej ujmy pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla je potrebné považovať rozhodnutie ESD C-22/12 vo veci Haasová ako aj ústavného súdu spisovej značky I.ÚS 474/2016 a rozhodnutia, na ktoré toto rozhodnutie odkazuje, napríklad sp.zn. III.ÚS 646/2015, I.ÚS 206/2015 ako aj už spomenuté rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 6MCdo 1/2016. Na uvedené rozhodnutia senátu 6C NS SR naviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu spisovej značky 1Cdo 179/2017 z 26. septembra 2018 a spisovej značky 8Cdo 6/2018 z 27. septembra 2018 v obdobných veciach, ktorým bolo odvolanie poisťovní odmietnuté ako procesne neprípustné (tu pozri rozsudok NS SR z 10.12.2018 sp. zn. 7Cdo 65/2018). Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky v práve citovanom rozhodnutí poukázal aj na judikát prijatý na poslednom zasadnutí občianskoprávneho kolégia tohto súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: "Škodou pre

účely zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná".

9.4 Odvolací súd poukazuje aj v tejto súvislosti na dôležitosť ústavno-konformného výkladu právnych predpisov, keďže súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.3.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Právo je spoločenský normatívny systém, ktorého účelom je rozumné usporiadanie vzťahov medzi členmi spoločnosti. Už z tejto základnej funkcie práva vyplýva, že riešenia, ktoré sa požiadavke rozumného usporiadania vzťahov priečia, sú neprijateľné. Súdu jednoznačne vždy prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť absurdné dôsledky a v prípade, že tomu tak je, aby ju takouto interpretáciou pomocou redukcie "ad absurdum" odmietol a zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý. Výklad pojmu „škoda“ učený odvolateľom uvedených požiadavky nespĺňa.

9.5 Eurokonformný, ako i lingvistický výklad, sú v súlade s definovaním pojmov európskym deliktým právom, ktorý chápe škodu na zdraví ako ujmu (zhoršenie) telesného alebo duševného zdravia. Preto nárok z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zahŕňa aj ujmu v emočnej sfére žalobcov ako poškodených. V kontexte vyššie uvedeného sa javí nadbytočné argumentovať špecifikami dotknutých hmotnoprávných inštitútov vnútroštátneho práva (náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy) z hľadiska pojmoslovía poškodených osôb a druhovým vymedzením škody na zdraví podľa Občianskeho zákonníka (§ 449 ods. 1). Dôvodom je neprípustne zužujúci výklad pojmu ujma na zdraví (abstrahujúci duševné zdravie človeka). Eurokonformným výkladom v oblasti harmonizovanej právom Európskej únie sa preto prinavracia komplexný význam pojmu zdravie a s tým spojené odškodnenie jeho obidvoch zložiek (telesnej a psychickej).

9.6 Vzhľadom na vyššie uvedené potom námietka intervenienta 1/ na strane žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie podľa § 853 ods. 1 O.z. v spojení s § 420 ods. 2 O.z. a § 427 O.z. a nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného, ako zamestnávateľa intervenienta 2/ nemohla obstáť. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z dôvodu protiprávneho konania zamestnanca žalovaného, ktorým zasiahol do osobnostných práv žalobcov, je s poukazom na analógiu legis t.j. § 853 ods. 1 O.z. v spojení s § 420 ods. 2 O.z. daná pasívna legitimácia jednak žalovaného ako zamestnávateľa, nakoľko uvedený zásah do osobnostných práv žalobkyne bol spôsobený osobou, ktorá bola použitá žalovaným ako právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, a preto sa takýto zásah považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou - žalovaným (tu pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu českej republiky spisovej značky 30Cdo 1293/2007 v zmysle ktorého v občianskom práve platí zásada, podľa ktorej, ak neoprávnený zásah do osobnosti bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou (alebo inou fyzickou osobou) k realizácii činnosti tejto právnickej osoby (alebo inej fyzickej osoby), kedy určujúcim je existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti tejto osoby, potom v týchto prípadoch občianskoprávne sankcie podľa § 13 O.z. postihujú samotnú právnickú alebo inú fyzickú osobu v zmysle analógie § 420 ods. 2 O.z. v spojení s § 853 O.z. - obdobne pozri Karel Knap a Jiří Švestka a kol.: Ochrana osobnosti podľa občianskeho práva. Praha: Linde - Praha, a.s., 2004, s 116). V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na úplné, správne a vyčerpávajúce odôvodnenie takéhoto záveru súdu prvej inštancie v jeho rozsudku (bod 42.).

10.1 Obdobne nemohla obstáť ani námietka intervenienta 1/ na strane žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz a to výsluch intervenienta 2/ o jeho osobných a majetkových pomeroch, hoci takýto dôkaz bol potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností a preto svoje rozhodnutie založil na nesprávnych skutkových zisteniach:

10.2 Podľa § 13 ods. 3 O.z., výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na

závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

10.3 V zmysle práve citovaného ustanovenia môže súd priznať postihnutej fyzickej osobe peňažné zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnostného práva na súkromie a rodinný život v dôsledku usmrtenia blízkej osoby. Predmetné ustanovenie však nevymedzuje prípadnú hranicu (či minimálne alebo maximálne) pre určenie jeho výšky. Iba hovorí o tom, že zadosťučinenie musí byť primerané. Určenie výšky nároku na prisúdenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch možno v zásade preto zisťovať značne obtiažne. Napospol sa teda uplatní postup keď súd túto výšku určí podľa svojej úvahy. Aj táto však podlieha hodnoteniu. Súd je v takomto prípade povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplne konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Základom posúdenia podľa tohto ustanovenia je preto zistenie takých okolností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú však primárne stanovené 2 kritéria, z ktorých musí súd vždy vychádzať a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia). Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci postupoval správne, keď prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Osobné a majetkové pomery intervenienta 2/ na strane žalovaného - vodiča, ktorý v čase nehody predmetné vozidlo riadil, nemajú dopad na výšku nemajetkovej ujmy na ktorú žalobcom v prejednávanej veci vznikol právny nárok (tu pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2012, spisovej značky 4Cdo 139/2011, ktorý konštatoval: „Rovnako tak sú správne závery odvolacieho súdu vzťahujúce sa na nemožnosť dopadu osobných a majetkových pomerov odporcu na priznanú výšku nemajetkovej ujmy na ktorú, ako už bolo uvedené, majú vplyv (popri závažnosti vzniknutej ujmy) okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.,,).

10.4 Pokiaľ aj intervenient 1/ na strane žalovaného svoju argumentáciu o potrebe zistenia osobných a majetkových pomerov intervenienta 2/ na strane žalovaného za účelom zohľadnenia výsledkov takéhoto dokazovania pri rozhodovaní o výške primeraného zadosťučinenia zakladal na rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky z 31.1.2007 spisovej značky 30Cdo 3536/2006 prípadne rozhodnutí toho istého súdu zo 16.3.2006, spisovej značky 30Cdo 2992/2005 odvolací súd uvádza, že v týchto rozhodnutiach sa takýto jednoznačný záver nenachádza. Z oboch rozhodnutí je totiž jednoznačne zrejmé, že výšku finančnej náhrady súd určí s prihliadnutím k závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd pri úvahách o primeranosti požadovanej satisfakcie musí predovšetkým vychádzať jak z celkovej povahy, tak aj z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu (musí prihliadnuť, napríklad intenzite, povahe a spôsobe neoprávneného zásahu, k charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu a šírke vzniknutej nemajetkovej ujmy a podobne). Zo záverov týchto rozhodnutí ďalej vyplýva, že je predovšetkým potrebné trvať na rešpektovaní zásady primeranosti prisudzovaného zadosťučinenia, ktorá sa uplatní nielen pri zadosťučinení podľa § 13 ods. 1 O.z., ale i v prípade zadosťučinenia podľa § 13 ods. 2 O.z..

10.5 Vzhľadom na vyššie uvedené, vykonanie dôkazu výsluchom intervenientom 2/ na strane žalovaného ohľadom jeho osobných a majetkových pomerov nebolo potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci samej.

11.1 Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočívajúcu v tom, že súd rozhodol nesúladne so svojim predbežným právnym posúdením veci prezentovaným na nariadenom pojednávaní odvolací súd uvádza:

11.2 Podľa § 181 ods. 2 C.s.p., po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

11.3 Obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania má zásadný význam len pre ďalší procesný postup strán v kontradiktórnom sporovom konaní. Postup súdu je pre strany a ich zástupcov na základe takýchto úkonov predvídateľný a transparentný. Súčasne je však kladený väčší dôraz na zodpovednosť strany za vlastnú procesnú aktivitu a za rovnako transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov.

Formulovanie sporných a nesporných skutkových tvrdení spolu s označením dôkazov, ktoré budú súdom vykonané nie je síce samoúčelné, avšak pre súd majú tieto závery iba predbežný charakter a vo všeobecnosti platí, že v záujme spravodlivosti a zákonnosti sa súd počas nasledujúceho konania môže v nevyhnutnej miere odkloniť od pôvodných predbežných záverov vo vzťahu k skutkovej stránke veci a k dokazovaniu. V takomto prípade je však povinný umožniť stranám adekvátne reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a vytvoriť im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. Samotný odklon súdu od takto prezentovaných záverov však nie je porušením práva na spravodlivý proces.

11.4 Pokiaľ teda v prejednávanej veci súd prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 C.s.p. na pojednávaní oznámil stranám, že nebude vykonávať dokazovanie ohľadom zistenia osobných a majetkových pomerov intervenienta 2/, nakoľko takéto dokazovanie nie je nevyhnutné pre zistenie rozhodujúcich skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci a takéto dokazovanie následne ani nevykonal, nedošlo tým k porušeniu práva strán na spravodlivý proces, čo však neplatí v prípade, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia takúto zmenu postoja k otázke vplyvu osobných a majetkových pomerov intervenienta 2/ na výšku priznaného zadosťučinenia nevysvetlil (ako to správne namietal aj intervenient 1/ na strane žalovaného vo svojom odvolaní). Odvolací súd v záujme nápravy takéhoto nedostatku sa postupom podľa § 387 ods. 3 C.s.p. v odôvodnení svojho rozhodnutia (tu pozri bod. 10.1 - 10.5 tohto rozhodnutia) vysporiadal s argumentáciou odvolateľa o prípadnom dopade osobných a majetkových pomerov intervenienta 2/ na strane žalovaného na rozhodnutie o priznanej výške nemajetkovej ujmy a tak aj nesprávny procesný postup súdu, ktorým znemožnil strane uskutočňovanie jej patriacich práv (riadnym neodôvodnením rozhodnutia) bol odstránený v konaní pred odvolacím súdom.

12.1 Napokon nedôvodnou bola aj námietka o neprimeranosti priznanej výšky nemajetkovej ujmy. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami tvrdeného nároku, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho správny právny záver vo veci o vzniku nároku žalobcov na primerané zadosťučinenie v peniazoch, keď morálne zadosťučinenie by vzhľadom na závažnosť ujmy žalobcov bolo úplne nedostatočným a s poukazom na § 387 ods. 2 C.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Aj odvolací súd dospel k záveru, že pri vyhodnení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že nárok žalobkyne 1/ uplatnený v tomto konaní voči žalovanému je dôvodný v rozsahu 17.500 eur a nárok žalobcu 2/ je dôvodný v rozsahu 12.500 eur. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky. Pokiaľ ide o vec samu odvolací súd konštatuje, že odvolateľ v odvolacom konaní nepredniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

12.2 Neobstoja odvolacie námietky odvolateľa, že si okolnosti prerokovávanej veci vyžadujú priznať žalobcom výrazne nižšie sumy. Výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd voľnou úvahou, pretože zákon nestanovuje ani len rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Pri jej rozhodovaní preto musí súd prihliadnuť na:

- závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu,
- na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Preto určujúcimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je:

1. atribút primeranosti. Tento atribút je rozhodujúce kritérium priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach.

2. proporcionalita, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia. Pre rozhodovanie je preto dôležité zváženie individuálnych okolností prípadu. Judikatúra súdov v tejto oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Keďže v Náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 2844/14, ktorý konštatoval, že „pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch“ odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. 1568/09, kde bol konštatovaný zásah do práva na ochranu osobnosti civilným deliktom a primerané zadostučinenie označené za jednu z civilnoprávných sankcií, ktorá má odrádzať rušiteľa chránených osobnostných statkov a jeho možných nasledovníkov protiprávneho konania a byť tak nástrojom prevencie. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obeť“ podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Stanková v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (JUDr. Andrea Erdősová, PhD., Krátke pojednanie o škodách, ujmach a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora európskej únie i európskeho súdu pre ľudské práva). V súvislosti s právnou úpravou v Českej republike je tiež potrebné poukázať na systematickú činnosť Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý monitoruje činnosť českých súdov na trestnom úseku pri rozhodovaní v adhézných konaniach o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy, spôsobenej trestnou činnosťou, z ktorej plynie základné rozpätie pri stanovení výšky náhrady tzv. „odškodnenia za smrť“, konkrétne na rozsudok NS ČR sp. zn. 4Tdo/1402/2015 zo dňa 12.4.2016, poukazujúc na jeho dôvody: „dovolaciemu súdu sa javí ako ospravedlniteľné, aby sa stanovenie výšky náhrady odvíjalo v základnom rozpätí medzi 240.000,- Kč až 500.000,- Kč, a to pre skupinu citovo najbližšie spriaznených osôb, ako sú rodičia, deti a manželia. Je nutné zdôrazniť, že takto stanovený rozsah kompenzácie zodpovedá typovým (neutrálnym prípadom), teda takým, kde nie sú pre konkrétnu situáciu sprisňujúce či naopak zmiernujúce kritériá“, ďalej odvolací súd poukazuje na to, že v odôvodnení tohto rozsudku je aj konštatovanie, že „tiež iné európske právne úpravy sa v obdobných prípadoch prevažne pohybujú pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy za usmrtenie blízkej osoby v rozpätí od 200.000,- Kč do 500.000,- Kč (20.000,- eur Belgicko, Rakúsko, Slovinsko, Švajčiarsko). Niektoré štáty (Fínsko, Švédsko, Maďarsko) dokonca kompenzujú nemajetkovú ujmu v ešte nižšom rozpätí od 100.000,- Kč do 200.000,- Kč, prípadne u nich zákonná úprava takejto nemajetkovej ujmy úplne absentuje, resp. náhradu nemajetkovej ujmy sekundárnych obetí vôbec neumožňuje (Nemecko, Holandsko)“.

12.3 Súdom prvej inštancie priznané náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (či už žalobkyni 1/ alebo žalobcovi 2/) okrem iného vychádzajú aj z prehľadu spracovaného v poslednom období v odbornej literatúre [porov. Šorl, R.: Náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného Stav a východiská 1. časť. Bulletin slovenskej advokácie 9/2017, s. 10 až 12] ktorý ukazuje, že súdy priznávajú v obdobných prípadoch náhrady pre pozostalú manželku priemerne vo výške 26.300 eur a pre pozostalé plnoleté dieťa žijúce v oddelenej domácnosti ako zomrelý rodič náhradu nemajetkovej ujmy v priemere vo výške 13.000 eur. Úlohou súdov pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je „súperit“ o to, kto prizná pozostalým viac alebo menej. Naopak, ako vyplýva z judikatúry najvyššieho súdu, každé priznanie určitej sumy musí byť riadne a spoľahlivo odôvodnené skutkovými okolnosťami prípadu. Na druhej strane však povaha náhrady nemajetkovej ujmy vylučuje možnosť akokoľvek spoľahlivej kvantifikácie. V týchto prípadoch sa totiž peniazmi odškodňuje niečo, čo samo osebe žiadnu majetkovú hodnotu nemá (osobnosť človeka), a preto je akákoľvek presnejšia kvantifikácia uplatňovaných súm nemožná.

13. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s.p. napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, keď tento správne rozhodol i o náhrade trov konania.

14. Ostatnými námietkami odvolateľa sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko tieto nemali podstatný význam pre rozhodnutie vo veci.

15.1 Žalobcovia uplatňujúci si právo na plnenie, ktorého výška závisí od rozhodnutia súdu boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. C.s.p.) a vznikol im nárok na náhradu trov konania (z dôvodovej správy k návrhu C.s.p. /Národná rada Slovenskej republiky, VI. volebné obdobie, tlač 1333/) vyplýva, že zásada procesného úspechu vyjadrená v § 255 ods. 1 C.s.p. má umožniť súdu priznať plnú náhradu trov konania aj v tých prípadoch, kedy výška plnenia závisela od úvahy súdu (napr. pri náhrade nemajetkovej ujmy).

15.2 O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 369 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

15.3 O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

16. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 2 : 1, (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).